

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มนุษย์เรามีความพยายามที่จะเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ให้กับผู้อื่นได้รับรู้การวาดภาพ เขียนสัญลักษณ์เป็นหลักฐานหนึ่งที่ใช้ยืนยันได้เป็นอย่างดีแม้ว่าครั้งนั้นจะยังไม่มีภาษาที่ใช้พูดจากันก็ยังมี ความพยายามเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นภาพการล่าสัตว์เพื่อนำมาเป็นอาหาร (ภาพเขียนที่ผาแต้ม เกี่ยวกับการล่าปลาบึก) การวาดภาพแสดงพิธีกรรมต่าง ๆ ในยุคต่อมา (อักษรภาพภาพอียิปต์ ที่ปรากฏทั้งที่เป็นตัวอักษรเฮโรกราฟฟิกและภาพจารึก) มาจนกระทั่งพัฒนาต่อกันมาเกิดเป็นตัวอักษรรูปแบบต่าง ๆ ตั้งแต่ตัวอักษรจีน อักษรขอม อักษรล้านนา ตัวเมือง ตัวธรรม จนกลายเป็นอักษรไทยอย่างในปัจจุบัน ตัวหนังสือเดินทางผ่านกาลเวลาพร้อมทั้งบอกเล่าเรื่องราวที่มีความหมาย การบันทึกเรื่องราวโดยใช้ตัวอักษร ทำให้เกิดการถ่ายทอดสิ่งต่าง ๆ จากรุ่นหนึ่งสู่อีกหนึ่ง สิ่งที่ทำให้ตัวอักษรคงอยู่และถ่ายทอดสืบต่อไปได้นั้นก็คือ วัสดุที่ใช้บันทึก นับจากผืนหนัง ผืนดินเหนียว ฝ้ายลินิน กระดาษปาปิรุส ไบลาณ สมุดข่อย กระดาษสา กระดาษ จนกระทั่งถึงวันนี้เราสามารถบันทึกข้อมูลที่เป็นตัวอักษร นับล้าน ๆ ตัวไว้ในแผ่นแม่เหล็ก แผ่นเล็ก ๆ เท่านั้น

การแพร่กระจายของข้อมูลข่าวสารที่ถูกบันทึกไว้ ในอดีตไม่แพร่หลายออกไปมากเพราะมีอุปสรรคในแง่ของระยะทาง การรับรู้เรื่องราวที่ไกลตัวออกไปจึงต้องอาศัยวิธีการต่าง ๆ เช่น การใช้วิธีมุขปาฐะ- เล่าสู่กันฟัง การใช้สัญญาณควัน นกพิราบสื่อสาร การใช้ผู้นำข่าวสารหรือม้าเร็วในเวลาต่อมาเทคโนโลยีทางการสื่อสารก้าวหน้าไป การส่งข้อมูลที่เป็นตัวหนังสือผ่านทางโทรเลขก็ทำให้อีกฝ่ายได้รับข้อมูลรวดเร็วขึ้น เมื่อเกิดโทรศัพท์ก็เกิดช่องทางในการสื่อสารที่เรียกว่าสามารถเอาชนะอุปสรรคของกาลเวลาและระยะทางได้ในระดับหนึ่ง แต่ข้อมูลที่ได้นั้นก็เป็นข้อมูลที่ เป็นเสียงเพียงอย่างเดียว ทำให้ข้อมูลที่ได้อาจจะหย่อนความน่าเชื่อถือลงไปตามส่วน เมื่อวิวัฒนาการของเครื่องคำนวณเจริญรุดหน้าไปจากลูกคิดสู่เครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งถือว่าเป็นเครื่องจักรสมรรถนะสูงที่ผู้คนให้ความเชื่อถือ สามารถสร้างได้ทั้งภาพและเสียง และยังคำนวณได้อย่างแม่นยำและเป็นที่ยอมรับข้อมูลที่ออกมาจากเครื่องจักรชนิดนี้ ชาวตะวันตกนำเอาเทคโนโลยีที่พัฒนามาแต่โบราณ มาดัดแปลงแต่งเติม จับโทรศัพท์ผสมเครื่องคอมพิวเตอร์โดยมีโมเด็มเป็นเครื่องเชื่อมต่อ อินเทอร์เน็ตจึงถือกำเนิดขึ้น

อินเทอร์เน็ตนั้นถูกคิดค้นขึ้นมาเพื่อประโยชน์ทางการข่าวและข้อมูลของกองทัพสหรัฐฯ โดยในเบื้องต้นเป็นการใช้ภายใน หรือในรูปแบบที่เข้าใจกันได้ง่าย ๆ คือเป็นลักษณะของ Intranet แล้วจึงพัฒนามาเป็นอินเทอร์เน็ต ที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน

การถือกำเนิดของเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตนี้ ทำให้เกิดลักษณะที่เป็นโลกอีกโลกหนึ่ง ที่เรียกว่า ไซเบอร์สเปซ (cyberspace) ซึ่งก็มีอีกหลายสิ่งที่เกิดขึ้นตามมาอันเนื่องมาจากการเกิด cyberspace นี้ อาทิเช่น เว็บไซต์ต่าง ๆ ธุรกิจการค้าประเภทต่าง ๆ ช่องทางใหม่ ๆ ในการนำเสนอ ข่าวสารและบริการ ช่องทางใหม่สำหรับการประชาสัมพันธ์ ช่องทางใหม่ในการค้นคว้าหาข้อมูล จากทั่วโลก ช่องทางใหม่ที่คนทั่วโลกจะสามารถมาพบปะกัน เป็นต้น

อินเทอร์เน็ตจึงเป็นสื่อมวลชนอีกประเภทที่น่าจับตามองในช่วงเวลาที่โลกทั้งโลกติดต่อสื่อสารกันได้ รับรู้เรื่องราวของอีกซีกโลกได้ในเวลาไม่กี่นาที

การติดต่อสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่มีลักษณะพิเศษอยู่หลายประการ เช่น การสื่อสารที่เกิดขึ้นจะเป็นแบบ ที่สามารถทำการสื่อสารกันได้เป็นกลุ่ม ต่างสถานที่ ต่างเวลากันได้ โดยอาศัยคุณสมบัติของ cyberspace อีกทั้งยังเป็นแบบ interactive กล่าวคือสามารถโต้ตอบกันได้ทันทีทันใด ดังตัวอย่างที่พบได้ใน ห้องสนทนา (chat room) เป็นต้น

การที่สามารถสื่อสารกันได้หลายคนในเวลาเดียวกัน โดยอาจเป็นการสื่อสารกันละเรื่องก็เป็นได้ เช่น การใช้ ห้องสนทนาส่วนตัว (private chat) 2 หน้าต่างในเวลาเดียวกัน เราสามารถพูดคุยเรื่องการเรียนไปพร้อมกับคนหนึ่ง ในเวลาเดียวกันกับที่เราชวนอีกคนหนึ่งที่เราคุยอยู่ด้วยไปชมภาพยนตร์ และขณะเดียวกัน เราก็สามารถเข้าใช้บริการจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ไปด้วยในเวลาเดียวกัน คล้ายกับการทำงานบนระบบปฏิบัติการวินโดวส์ที่สามารถทำหลาย ๆ อย่างไปพร้อม ๆ กันได้

อีกทั้งผู้คนที่เข้ามาใช้การสื่อสารด้วยวิธีนี้ยังสามารถซ่อนตัวตนเอาไว้ได้ด้วย เช่น การเล่นเป็นเพศตรงข้าม การไม่บอกอายุจริง การสร้างนามแฝง เป็นต้น

เว็บไซต์ต่าง ๆ ให้บริการที่หลากหลาย ทั้งที่มุ่งเน้นการบริการด้านใดด้านหนึ่งอย่างเดียว เช่น เป็น search engine ที่ให้บริการในการค้นหา เรื่องราว เว็บไซต์ รูปภาพ เช่น google.com, siamguru.com, sanook.com เป็นต้น

เว็บไซต์เป็นพื้นที่ที่ใครก็ได้สามารถเข้ามาใช้ก็ได้ ไม่ว่าจะเพศใด เชื้อชาติใด ภาษาใด อีกทั้งยังไม่มีมีการปิดกั้นเรื่องราวที่ต้องการเสนอแนะ กล่าวถึง ดังที่ปรากฏในเว็บบอร์ดต่าง ๆ จึงเรียกได้ว่าเว็บไซต์ต่าง ๆ เป็นพื้นที่สาธารณะ (public sphere) ได้เช่นกัน เมื่อมองในแง่ของ

การใช้งานและการเข้าถึง เพราะ ว่าแต่เดิม พื้นที่สาธารณะ เป็นสถานที่ที่เกิดขึ้นเพื่อให้ผู้คนมา แสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ โดยอิสระ

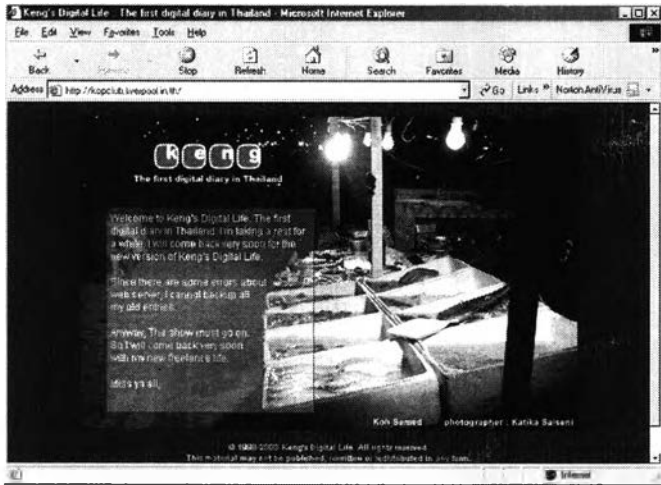
เมื่อผู้คนให้ความสนใจการใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์กันมากขึ้น บางคนจัดทำเว็บไซต์ ขึ้นเอง ซึ่งมักเริ่มต้นจากเว็บไซต์ส่วนตัวเป็นส่วนมาก เพื่อนำเสนอเรื่องราวของตนเองในรูปแบบที่ แปลกออกไป เว็บไซต์หลายเว็บไซต์ก็ให้ความสนใจกับการให้บริการสมาชิกในสิ่งที่เป็นส่วนตัว มากกว่าการเข้ามาหาข้อมูล หรือ เช็ค อี-เมลล์ ดังเช่นที่ Yahoo.com เปิดบริการ Yahoo! Personal ที่เป็นช่องทางสำหรับการหาคู่

การเขียนไดอารี หรือ บันทึกลงบนเว็บไซต์ก็เป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่เกิดขึ้น โดยแรกทีเดียว เป็นการเริ่มเขียนจากเว็บไซต์ส่วนตัว ที่มีลักษณะที่สังเกตได้ดังต่อไปนี้

1. ผู้อ่านสามารถแสดงความคิดเห็นกับเรื่องราวที่ปรากฏได้โดยอิสระ
2. ผู้บันทึก หรือ ผู้เขียน จะบันทึกเรื่องราวที่ต้องการโดยอิสระ ไม่ว่าจะ เป็น ความคิดเห็น ส่วนตัว ความรู้สึกต่อเรื่องราวต่าง ๆ รอบตัว
3. ผู้เข้าเยี่ยมชมเว็บไซต์ สามารถเลือกกลับไปอ่านเรื่องราวที่บันทึกไว้ย้อนหลังไปได้ผ่าน การ"คลิก"จากปฏิทิน หรือข้อความเชื่อมโยง (Text Link)
4. มีภาพประกอบเรื่องราว
5. มีพื้นที่สำหรับบันทึก
6. มีพื้นที่สำหรับแสดงความคิดเห็น
7. มีผู้บันทึกเพียงคนเดียว คือเจ้าของเว็บไซต์
8. ไม่มีระบบสมาชิกเพื่อเข้ามาบันทึกไดอารี
9. รูปแบบการจัดวางข้อความและภาพอิสระ ไม่จำกัดรูปแบบเป็นไปตามความต้องการ ของผู้บันทึกซึ่งได้แก่ เจ้าของเว็บไซต์

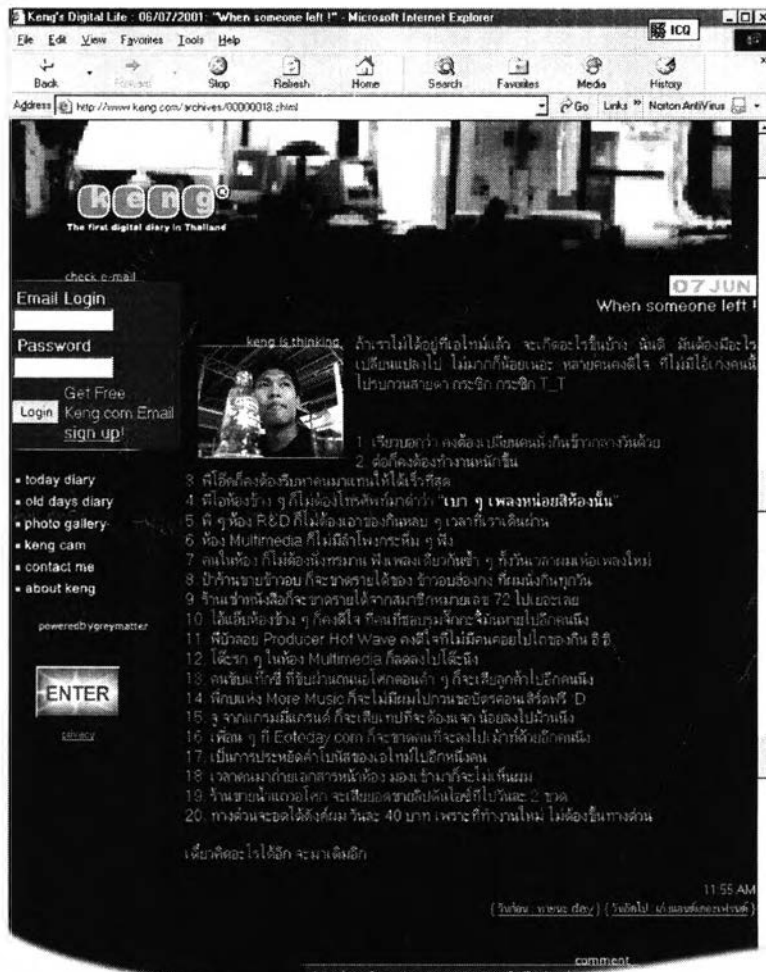
โดยเจ้าของเว็บไซต์เรียกว่าเว็บไซต์ของตนเองว่าเป็น ไดอารีออนไลน์ อีกทั้งยังเป็น ไดอารีออนไลน์หรือดิจิทัลไดอารีแรกของประเทศไทยอีกด้วย ได้รับการจดทะเบียนเมื่อปี พ.ศ. 2541 (ค.ศ. 1998) ใช้ชื่อโดเมนเนม (domain name) หรือชื่อในการจดทะเบียนเว็บไซต์ว่า www.keng.com (ข้อมูลจาก: google.com และ sanook.com) ซึ่งในขณะที่เก็บข้อมูล (พ.ศ. 2545 หรือ ค.ศ. 2002) เป็นช่วงที่พักเขียน (แต่ในปัจจุบันสามารถเข้าชมได้แล้วตามปกติ)

เรื่องราวที่ปรากฏอยู่ในเว็บไซต์ดังกล่าวมีลักษณะเป็นเรื่องของผู้เขียนในแต่ละวัน ความคิดเห็นเรื่องต่าง ๆ เช่นเดียวกับที่พบได้ในไดอารี่ที่เป็นสมุดเล่ม ที่แปลกออกไปเด่นชัดคือ การที่มีพื้นที่สำหรับให้ผู้ที่เข้ามาอ่านได้เสนอแนะข้อคิดเห็นในเนื้อความที่ปรากฏได้ด้วย คล้ายกับการตอบกระทู้ในเว็บบอร์ด

ภาพที่ 1: เว็บไซต์ keng.com ในปัจจุบัน

ภาพที่ 2: เนื้อหาที่ปรากฏของเว็บไซต์ keng.com ที่สามารถค้นเจอ

เป็นเรื่องที่น่าสนใจว่าเพราะเหตุใดจึงมีผู้คนนำเอาเรื่องราวที่เป็นเรื่องส่วนตัวมาเล่าบนสื่ออินเทอร์เน็ตที่เป็นสาธารณะ ในลักษณะที่เรียกเว็บไซต์ส่วนตัวนั้นว่าเป็น "ไดอารี" เช่น ไดอารีของแก้ว ซึ่งเป็นไดอารีของผู้หญิงคนหนึ่งซึ่งป่วยด้วยการติดเชื้อ HIV (www.kaewdiary.com) , บิ๊กไดอารี ซึ่งเป็นไดอารีออนไลน์ของนักจัดรายการวิทยุท่านหนึ่ง ที่มีความสามารถในการจัดทำเว็บไซต์และใช้ภาษาอังกฤษ (www.ibick.com) , ไดอารีของกุก้อย หรือ ต้นกล้า นัยนา เป็นไดอารีของผู้หญิงคนหนึ่งเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับการมองโลกของเธอเพื่อบอกเล่าแก่ลูกชายที่ชื่อ "เกื้อ" (www.maama.com/column/diary/kukoy91/) และอีกมากมายที่แต่ที่ได้กล่าวถึงมานั้นเป็นไดอารีออนไลน์ที่ปรากฏออกมาในรูปของสิ่งพิมพ์ด้วย นอกจากไดอารีออนไลน์ที่เป็นลักษณะของเว็บไซต์ส่วนตัวแล้ว ยังมีเว็บไซต์ที่ให้บริการไดอารีออนไลน์เป็นหลักด้วย เช่น www.thaidiarist.com, www.storythai.com และล่าสุดของออนไลน์ไดอารีเว็บไซต์ก็คือ www.diaryhub.com ซึ่งก็ได้รับความนิยมอย่างมากจากผู้ชื่นชอบการบันทึก กล่าวคือเมื่อเปิดบริการได้ 2 เดือน มีผู้เข้ามาสมัครเป็นสมาชิกถึง 700 รายชื่อ ในช่วงเวลาไล่เลี่ยกันนั้นคือราวเดือนพฤศจิกายน ปี พ.ศ. 2544 (ค.ศ. 2001) www.catcha.co.th ก็ได้ทดลองให้บริการ channel "catcha diary" เพื่อที่จะเปิดให้บริการจริง ๆ ในเดือนมกราคม ปีพ.ศ. 2545 (ค.ศ. 2002) จนกระทั่งก่อนที่จะถูกซื้อกิจการโดยบริษัท เอ็มเว็บ (ประเทศไทย) จำกัด มีผู้เข้ามาใช้บริการบันทึกไดอารีมากกว่า 600 คน และในปัจจุบันได้เปลี่ยนชื่อเป็น M-WEB ไดอารี ก็ยังมีผู้ใช้บริการให้ความสนใจมากดังเดิม กล่าวคือในปัจจุบัน (พ.ศ.2547) มีไดอารีที่ปรากฏภายใต้ชื่อ เอ็มเว็บไดอารีกว่า 1,800 ไดอารี

เมื่อมองการสื่อสารที่เกิดขึ้นกับเว็บไซต์ที่ให้บริการไดอารีออนไลน์ หรือเว็บไซต์ส่วนตัวที่มีลักษณะเป็นไดอารีออนไลน์ในกรอบของ SMCR (Sender-Message-Channel-Receiver)

ผู้ส่งสาร (Sender) ได้แก่ ผู้บันทึก ซึ่งหมายถึงเจ้าของเว็บไซต์ หรือเจ้าของไดอารี

สาร (Message) ได้แก่ เนื้อหาที่ปรากฏ เนื้อหาที่ผู้บันทึกหรือเจ้าของเว็บไซต์บันทึกให้ปรากฏในแต่ละวัน เช่น ชีวิตประจำวัน, แง่คิดมุมมองจากสิ่งรอบตัว, อารมณ์, ความรู้สึก, เหตุการณ์ประทับใจ, สิ่งที่แปลกออกไปจากการดำเนินชีวิตปกติ, สิ่งที่น่าจดจำ เป็นต้น

ช่องทางของการสื่อสาร (Channel) ได้แก่ เว็บไซต์ที่จัดทะเบียนขึ้นเพื่อเป็นของผู้ส่งสารเอง หรือ เว็บไซต์ที่ให้บริการในรูปแบบไดอารีออนไลน์

ผู้รับสาร (Receiver) ได้แก่ ผู้อ่านไดอารีออนไลน์ การสื่อสารในรูปแบบนี้ผู้ส่งสารและผู้รับสารมักไม่เคยพบหน้าค่าตาหรือรู้จักตัวจริงกันมาก่อน การส่งสารออกไปจากผู้ส่งสารในคราว

เดี๋ยวนั้นอาจมีผู้รับสารมากกว่า 1 คน ในเวลานั้น ซึ่งผู้ส่งสารและรับสารไม่จำเป็นที่จะต้องอยู่ในเวลาและสถานที่เดียวกันก็ได้

	ลักษณะที่ปรากฏในไดอารีออนไลน์
ผู้ส่งสาร (Sender)	ผู้บันทึก ซึ่งหมายถึงเจ้าของเว็บไซต์ หรือเจ้าของไดอารี
สาร (Message)	เนื้อความที่ปรากฏ เนื้อหาที่ผู้บันทึกหรือเจ้าของเว็บไซต์บันทึกให้ปรากฏในแต่ละวัน
ช่องทางของการสื่อสาร (Channel)	เว็บไซต์ที่จดทะเบียนขึ้นเพื่อเป็นของผู้ส่งสารเอง หรือ เว็บไซต์ที่ให้บริการในรูปแบบไดอารีออนไลน์
ผู้รับสาร (Receiver)	ผู้อ่านไดอารีออนไลน์

ตารางที่ 1 สรุปลักษณะของการสื่อสารผ่านไดอารีออนไลน์ตามกรอบ S-M-C-R

ตามธรรมดาแล้วการบันทึกข้อความต่าง ๆ ลงในไดอารีซึ่งถือว่าเป็นที่เข้าใจกันโดยทั่วไปว่าเป็นพื้นที่ส่วนตัว เรื่องราวที่ถูกบันทึกลงไปจึงกลายเป็นเรื่องส่วนตัวไปโดยทันที อีกทั้งเนื้อหาต่าง ๆ ที่ปรากฏในไดอารีมักไม่ได้รับการเปิดเผยสู่คนอื่นนอกจากตัวผู้บันทึก หากมีการจัดพิมพ์ขึ้นก็มักเป็นไดอารีหรือบันทึกของผู้ที่เป็นบุคคลสำคัญ หรือมีชื่อเสียง ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วก็จะเป็นบันทึกที่มีเนื้อหาในด้านการบันทึกประจำวัน

เมื่อกลับมามองในด้านของความหมายของคำว่า “ไดอารี” หรือบันทึกประจำวัน พบว่า

ในพจนานุกรมได้ให้ความหมายเอาไว้ว่า ไดอารีนั้นหมายถึง “สมุดบันทึก”

“เนื้อความ” ที่ได้รับการ “บันทึก” ลงใน “สมุด” ทำให้เราแยกแยะไดอารีออกเป็นประเภทต่าง ๆ เช่น บันทึกช่วยจำ บันทึกกำหนดเวลานัดหมาย หรือตารางเวลา บันทึกส่วนตัว บันทึกประจำวัน บันทึกจดหมายเหตุ บันทึกการทดลอง บันทึกการเดินทาง ฯลฯ

เว็บไซต์ที่ให้บริการในการหาคำแปลของ nectech ได้นิยามคำว่า ไดอารี ไว้ดังนี้

- n สมุดบันทึก

สมุดบันทึก (sa1mut1ban0thvk3)

- n [เล่ม]

SYN: ไดอารี, สมุดบันทึกประจำวัน

SAMPLE: สมุดบันทึกของบุคคลสำคัญถูกเก็บไว้เป็นมรดกประวัติศาสตร์โลก

ENG: diary

ส่วน www.dictionary.com ได้ค้นพบนิยามมากมาย เช่น

di·a·ry (P) Pronunciation Key (d-r)

n. pl. di·a·ries

A daily record, especially a personal record of events, experiences, and observations; a journal.

A book for use in keeping a personal record, as of experiences.

[Latin dirium, daily allowance, daily journal, from dis, day. See deiw- in Indo-European Roots.]

Source: *The American Heritage Dictionary of the English Language, Fourth Edition*
Copyright © 2000 by Houghton Mifflin Company.

Published by Houghton Mifflin Company. All rights reserved. จากข้อเขียนของ อเนก นาวิกมูล เรื่อง "แรกคนไทยเขียนไดอารี" (ความรู้คือประทีป ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2544 (มกราคม-มีนาคม) หน้า 5-10) นั้น กล่าวถึงการเขียนไดอารีของคนไทยในสมัยก่อน (นับแต่คนไทยเริ่มรู้หนังสือ) เอาไว้สรุปความว่า การบันทึกนั้นมีอยู่ 3 ลักษณะด้วยกัน คือ

1. ลักษณะการบันทึกของ "นักจดหมายเหตุ" หรือพวกโหร จะบันทึกเฉพาะวันที่มีเหตุการณ์สำคัญ ๆ เป็นหลัก โดยจดหมายเหตุโหรนั้น จะทำเป็นปฏิทินบอกวันและฤกษ์ยามเป็นรายวัน ล่วงหน้าไว้ตลอดปีและมีที่ว่างไว้สำหรับจดเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น โดยไม่มีข้อจำกัดของการครอบครอง "จดหมายเหตุ" ลักษณะนี้ โหรหรือใครก็ตามที่เอาใจใส่ในฤกษ์ยามและการจดหมายเหตุก็สามารถจะมีบันทึกปฏิทินเช่นนี้ไว้ได้
2. ลักษณะการบันทึกของ "นักเดินทาง" ซึ่งพวกที่เป็นนักบันทึกในลักษณะนี้จะบันทึกเรื่องราว เหตุการณ์ทุกวัน แต่เป็นเฉพาะช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง ซึ่งนักเดินทางเหล่านี้ได้แก่ บรรดาท่านทูตหรือผู้ที่เดินทางไปศึกษาต่อต่างบ้านต่างเมือง ตัวอย่างของบันทึกประเภทนี้ จึงได้แก่ บันทึกโกษาปาน ที่บันทึกโดยสมเด็จพระเจ้าพระยาโกษาปาน, จดหมายเหตุระยะทางเสด็จหัวเมืองเหนือ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 ทรงนิพนธ์ครั้งยังทรงผนวชและยังมีอีกรูปแบบที่จัดว่าเป็นการบันทึกลักษณะนี้ด้วยคือ การจดบันทึกเป็นประโยคสั้น ๆ วันละประโยค สองประโยค เพื่อให้รู้ว่าขณะนั้นเดินทางอยู่

ที่ใด ทำการใด จะไปที่ใด เช่น จดหมายเหตุของหม่อมราโชทัย (กระต่าย อิศรางกูร), จดหมายเหตุของพระณรงควิชีวิต (จอน บุนนาค) เป็นต้น

3. ลักษณะการบันทึกแบบ “จดต่อเนื่องกันไปทั้งปี” โดยได้ความคิดมาจากฝรั่งที่อาศัยอยู่ในเมืองไทย เช่น หมอบลัดเลย์ ซึ่งได้ทำการบันทึกต่อเนื่องเป็นเวลายาวนานและต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2378 - 2416 รวม 38 ปี ทางฝ่ายไทยนั้น ไดอารีที่มีการบันทึกต่อเนื่องที่เก่าแก่ที่สุด ได้แก่ ไดอารีของสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาปวเรศวริยาลงกรณ์ เป็นไดอารีที่ทรงจดบันทึกเรื่องราวของฟ้า ฝน เป็นหลัก เรียกกันว่า “จดหมายเหตุบุญชีน้ำฝน” บันทึกตั้งแต่ พ.ศ. 2389 – 2433 รวม 45 ปี

การเขียนไดอารีหรือจดบันทึกของเราชาวไทยที่ปรากฏนั้นเป็นไปในลักษณะที่เรียกว่า “จด - หมายเหตุ” เสียมากกว่าและมีลักษณะที่เป็นสาธารณะ

จะเห็นได้ว่า การบันทึกเรื่องราวในรูปแบบของไดอารีนั้นถูกนำมาใช้ประโยชน์ในลักษณะต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. บันทึกเหตุการณ์สำคัญ ๆ ในแต่ละช่วงเวลา เช่น ไดอารีของ แอนนา แพรงค์ ที่เขียนบันทึกเกี่ยวกับตนเอง เมื่อถูกพวกนาซีจับไป, จดหมายเหตุของหม่อมราโชทัย เป็นต้น
2. เป็นบันทึกเพื่อช่วยเตือนความจำ เกี่ยวกับสิ่งที่เคยเกิดขึ้นมาแล้ว ไม่ว่าจะเป็นการเดินทาง การใช้ชีวิตประจำวัน หรือเป็นฤกษ์ ยาม ต่าง ๆ ที่มีการคำนวณเอาไว้ล่วงหน้าแล้วก็มี
3. ใช้เป็นการบันทึกเพื่อทำนายสิ่งที่น่าจะเกิดขึ้นได้ในอนาคต เช่นกรณีของ จดหมายเหตุบุญชีน้ำฝน เป็นต้น
4. ใช้เป็นเครื่องมือในการตอบสนองจินตนาการต่าง ๆ ที่ไม่สามารถเกิดขึ้นได้ในโลกแห่งความเป็นจริง เช่น เลือไปไดอารี ของ ดีเจบิก ที่มีอาชีพเป็นนักจัดรายการวิทยุแต่ก็อยากจะถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับภาษาอังกฤษไปด้วย เป็นต้น

แต่การใช้ไดอารีนั้นในปัจจุบันนี้ เป็นไปในรูปแบบที่มีความเฉพาะตัวของผู้บันทึกมากขึ้น ไม่ว่าจะ เป็น เรื่องที่เลือก ภาษาที่ใช้ ผู้ที่ถูกกล่าวถึง ทั้งนี้เป็นเรื่องส่วนตัวทั้งสิ้น ไม่ว่าจะ เป็นการบันทึกโน้ตย่อ การเขียนบันทึกการเดินทาง การเขียนบันทึกประจำวัน การบันทึกความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น การพบเห็นเหตุการณ์ ความรู้สึกต่อสิ่งต่าง ๆ ความต้องการ ความฝันจินตนาการ ฯลฯ

อีกประการหนึ่งก็คือ ธรรมชาติของผู้บันทึกไดอารี่นั้น มักจะเก็บไว้ไม่ได้เผยแพร่ให้ใครอ่าน แต่ปรากฏการณ์การบันทึกไดอารี่แบบออนไลน์ เป็นการบันทึกที่แตกต่างออกไป จะมีผู้คนมากมายสามารถเข้ามาอ่านไดอารี่ได้ ซ้ำยังสามารถแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องราวที่บันทึกลงไปได้อีกด้วย ทำให้รูปแบบของการสื่อสารที่เกิดขึ้นมีรูปแบบที่แตกต่างไปจากการบันทึกไดอารี่แบบปกติกกล่าวคือ การบันทึกไดอารี่ปกตินั้น รูปแบบของการสื่อสารที่เกิดขึ้นนั้นเป็นการสื่อสารในตัวบุคคล (Intra personal communication) เป็นการส่งสารและรับสารในบุคคลคนเดียวเช่นเดียวกันกับการคิด และการทำสมาธิ แต่เมื่อเป็นการบันทึกไดอารี่แบบออนไลน์ ผู้ส่งสารในขั้นแรกเป็นผู้บันทึกแน่นอน โดยมีผู้รับสารมากมาย ทราบได้จากการที่บางส่วนลงบันทึกข้อเสนอแนะไว้

ความแตกต่างระหว่างการบันทึกไดอารี่แบบปกติ และไดอารี่ออนไลน์นั้นในเบื้องต้นสังเกตได้ดังนี้

	สมุดบันทึก	ไดอารี่ออนไลน์
1.	ใช้กระดาษ ดินสอ ปากกา ในการบันทึกเรื่องราว	ใช้แป้นพิมพ์ เครื่องคอมพิวเตอร์ และ เว็บไซต์ ที่ให้บริการ หรือเว็บไซต์ส่วนตัว
2.	เรื่องราวที่บันทึกเป็นเรื่องเกี่ยวกับความรู้สึก นึกคิดที่ผู้บันทึกได้ประสบมา หรือความต้องการต่าง ๆ ของผู้บันทึก	เรื่องราวที่บันทึกเป็นเรื่องเกี่ยวกับ ความรู้สึก นึกคิดที่ผู้บันทึกได้ประสบมา หรือความต้องการต่าง ๆ ของผู้บันทึก
3.	บันทึกแล้วเก็บไว้อ่านเอง	บันทึกแล้วมีคนเข้าไปอ่านได้และร่วมแสดงความคิดเห็นกับสิ่งที่ปรากฏอยู่ได้
4.	มีการระบุหัวข้อประจำวัน	มีการระบุหัวข้อประจำวัน
5.	มีพื้นที่สำหรับให้ระบุ วัน เดือน ปี ที่บันทึก	มีพื้นที่สำหรับให้ระบุ วัน เดือน ปี ที่บันทึก
6.	มีพื้นที่สำหรับใส่ภาพประกอบแล้วแต่ความพอใจของผู้บันทึกว่าจะใส่ภาพ	มีพื้นที่จัดไว้สำหรับใส่รูปเฉพาะ โดยมีการกำหนด ขนาด พื้นที่จัดวาง
7.	ไม่นิยมใส่ภาพแทนตัวผู้บันทึก	มีพื้นที่ใส่ภาพแทนตัวผู้บันทึก
8.	ลักษณะของการสื่อสาร คือ การสื่อสารภายในตัวบุคคล เท่านั้น	ลักษณะการสื่อสารมีทั้งการสื่อสารใน ตัวบุคคล ไปและการสื่อสารระหว่างบุคคลรวมไปถึงการสื่อสารระหว่างบุคคลแบบไม่พร้อมกันโดยอาศัยการสื่อสารโดยมี

	สมุดบันทึก	ไดอารีออนไลน์
		คอมพิวเตอร์เป็นสื่อกลาง
9.	วัตถุประสงค์ในการบันทึก ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ถ่ายทอดจินตนาการของผู้บันทึกออกไป ช่วยจำ บันทึกสิ่งที่ไม่สามารถบอกใครได้ เป็นต้น	วัตถุประสงค์ในการบันทึก ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ถ่ายทอดจินตนาการของผู้บันทึกออกไป ช่วยจำ บันทึกสิ่งที่ไม่สามารถบอกใครได้ บันทึกเพื่อส่งผ่านให้คนอื่น ๆ ได้อ่าน เป็นต้น

ตารางที่ 2 แสดงความแตกต่างระหว่างการบันทึกไดอารีแบบปกติและไดอารีออนไลน์ที่สังเกตได้ในเบื้องต้น

จะเห็นว่าความแตกต่างที่เห็นได้ชัดมี

1. การที่คนอื่นเข้ามาอ่านรวมทั้งแสดงความคิดเห็นใน ไดอารีออนไลน์ได้
2. ลักษณะการสื่อสารที่แปลกออกไปจากไดอารีแบบเดิม ไม่ได้มีเพียงการสื่อสารภายในบุคคล แต่มีการสื่อสารระหว่างบุคคลแบบไม่พร้อมกัน (One-to-One Asynchronous Communication) ที่อาศัยการสื่อสารโดยมีคอมพิวเตอร์เป็นสื่อกลาง (CMC – Computer Mediated Communication)

นั่นก็เป็นเพราะธรรมชาติของสื่ออินเทอร์เน็ตประกอบกับรูปแบบที่ทางเว็บไซต์ที่ให้บริการได้จัดเตรียมไว้ให้ก็มีลักษณะเช่นเดียวกับการตอบกระทู้ในเว็บบอร์ดหรือกระดานข่าว โดยที่ผู้มีสิทธิในการตั้งกระทู้คือผู้ที่เป็นเจ้าของไดอารีนั่นเอง และผู้ที่เข้ามาแสดงความคิดเห็นก็คือผู้ตอบกระทู้ โดยกระทู้ที่กล่าวถึงนี้จะมีขนาด สั้น ยาว ตามความพอใจของผู้ตั้งกระทู้ซึ่งสามารถกำหนดหัวข้อของกระทู้ได้(หัวข้อประจำวัน) พื้นที่ส่วนนี้จัดว่าเป็นพื้นที่ที่มีความเป็นส่วนตัว (private area) ซึ่งเมื่อบันทึกเสร็จผู้คนเข้ามาอ่านพื้นที่ส่วนตัวนั้นก็กลายเป็นพื้นที่ส่วนตัวที่ปรากฏอยู่บนพื้นที่สาธารณะ เรื่องราวที่น่าปรากฏนั้น ก็จะกลายเป็นเรื่องราวที่ใคร ๆ สามารถเข้ามาอ่าน รวมทั้งแสดงความคิดเห็นได้ ความเป็นส่วนตัวที่ถูกกลืนหายไปในพื้นที่สาธารณะโดยความสมัครใจของผู้บันทึกนั้น อะไรเป็นสิ่งที่ชักนำให้เกิดขึ้น หรือว่าโลกเช่นปัจจุบัน ความเป็นส่วนตัว กับความเป็นสาธารณะอยู่ใกล้ชิดกันมากจนไม่สามารถแยกขาดจากกันได้

เมื่อผู้คนให้ความสนใจกับการใช้ชีวิตร่วมกับเทคโนโลยีมากขึ้น พฤติกรรม เปลี่ยนไปหรือไม่ในการใช้ชีวิต หันมาพึ่งพาเทคโนโลยีกันมากขึ้นเพียงใด

การใช้ชีวิตแบบออนไลน์เกิดขึ้น และกลายมาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวันของผู้คน ไม่ว่าจะเป็นการสั่งซื้อสินค้า และบริการผ่านระบบออนไลน์ ดังที่เห็นกันอยู่ในรูปแบบที่เรียกว่า

e-commerce, การค้นคว้าหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ ไปจนกระทั่ง รูปแบบของมหาวิทยาลัยออนไลน์, การเยี่ยมชมออนไลน์ (โรงพยาบาลกรุงเทพ), การชมโทรทัศน์ หรือฟังวิทยุแบบออนไลน์ผ่านทางสื่ออินเทอร์เน็ต (cool FM. ของ บริษัท สกายไฮ เน็ทเวิร์ค จำกัด, การเสนอข่าว หรือการถ่ายทอดสดการเดินแฟชั่น หรือการแข่งขันกีฬาของ โทรทัศน์ต่างประเทศ เป็นต้น) ผู้คนมีเวลาอยู่บนหน้าจอคอมพิวเตอร์มากขึ้น เทคโนโลยีออนไลน์ที่ช่วยให้กิจกรรมหลายอย่างทำได้รวดเร็วขึ้น และสามารถทำได้หลายอย่างในเวลาเดียวกัน เพราะผู้คนให้ความสนใจกับเทคโนโลยีรูปแบบนี้มากขึ้นหรืออย่างไรจึงทำให้เกิดปรากฏการณ์ที่หันมาสนใจใช้อินเทอร์เน็ตและระบบออนไลน์กันเป็นที่แพร่หลายอย่างในปัจจุบัน

เทคโนโลยีนี้แผ่ขยายเข้าไปถึงการเขียนบันทึก หรือไดอารี่ ซึ่งแต่เดิมมาผู้เขียนเป็นผู้อ่านเพียงคนเดียว คิดคนเดียว เขียนคนเดียว อ่านคนเดียว (Intrapersonal Communication) เมื่อเกิดไดอารี่ออนไลน์ก็เกิดลักษณะของการเริ่มจากผู้เขียน "เริ่มคิด เริ่มเขียน เริ่มอ่าน" ในขณะที่ทำการบันทึก แต่เมื่อสิ่งที่บันทึกนั้นถูกเผยแพร่ออกไปในลักษณะออนไลน์แล้ว ผู้คนเข้ามาอ่านมาแสดงความคิดเห็นได้ สิ่งที่ปรากฏจึงไม่ใช่เป็นสิ่งเฉพาะตัว (private) กลายเป็นสิ่งที่สาธารณะ (Public) ไปโดยปริยาย

จากจุดนี้ทำให้มีความน่าสนใจในเรื่องความเหลื่อมล้ำ ของ ความเป็นส่วนตัวและความเป็นสาธารณะที่เหลื่อมซ้อนกันอยู่ของลักษณะการบันทึกไดอารี่ออนไลน์ที่มีอยู่ในปัจจุบัน

ทำไมผู้บันทึกจึงเสนอเรื่องราวต่าง ๆ ของตนที่ถือว่าเป็นเรื่องส่วนตัวจากที่เคยบันทึกไว้ในสมุดบันทึกของตนอันถือได้ว่าเป็นพื้นที่ส่วนตัว (Private Sphere) ออกสู่ที่สาธารณะ (Public Sphere) อย่าง อินเทอร์เน็ต

หน้าที่หรือประโยชน์ต่าง ๆ ที่เคยปรากฏจากการใช้ไดอารี่นั้นมีมากไปกว่าการเป็นบันทึกช่วยจำ, บันทึกเหตุการณ์สำคัญ ๆ หรือไม่

บทบาทที่ไดอารี่เคยมีเป็นบันทึกช่วยจำ เป็นบันทึกเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ผู้บันทึกต้องการจะบันทึก เป็นที่เก็บเรื่องราวส่วนตัวของผู้บันทึกเอาไว้ เป็นที่ผ่อนคลาย ระบายของผู้บันทึกเพียงลำพัง เมื่อเป็นการบันทึกในรูปแบบของ ไดอารี่ออนไลน์นั้นเปลี่ยนไปหรือไม่อย่างไร

การเสนอเรื่องราวของตนเองผ่าน ไดอารี่ออนไลน์ มีเหตุผลหรือมีความนึกคิดอย่างไรในการเลือกถ้อยความที่เลือกมาใช้เป็นชื่อไดอารี่ เป็นชื่อผู้บันทึก หัวข้อของการ

บันทึกแต่ละวันมีกฎ เกณฑ์ อย่างไรหรือไม่ และมีการแฝงความหมายหรือนัยยะใดไว้บ้างหรือไม่อย่างไร

อีกทั้งในปัจจุบันยังมีสิ่งพิมพ์จำนวนหนึ่งที่เป็นการตีพิมพ์ไดอารี่ต่าง ๆ ที่น่าสนใจออกมาเป็นจำนวนมาก ทั้งที่เป็นเรื่องจริงและเรื่องแต่ง ซึ่งมีไม่น้อยที่ขายได้ดีติดอันดับ และมีจำนวนไม่น้อยเช่นกันที่ถือกำเนิดจากการบันทึกใน ไดอารี่ออนไลน์มาก่อน ผู้คนนิยมอ่านไดอารี่เพราะเหตุใด

เมื่อเปรียบเทียบสิ่งที่เกิดขึ้นมาแล้วในโลกของการสื่อสารผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์นั้น ไดอารี่ออนไลน์มีความคล้ายกับสิ่งที่แตกต่างกันที่มีอยู่แล้ว แต่เปลี่ยนรูปแบบการนำไปก่อให้เกิดเป็นสิ่งใหม่ใช้ในการสื่อสารได้

ผู้คนที่รู้จักการใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ติดต่อสื่อสารได้ตอบกัน ผู้คนรู้จักใช้โปรแกรมพูดคุยส่งผ่านข้อมูลผ่านโปรแกรมสำหรับพูดคุยผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ผู้คนรู้จักพูดคุยพบปะกันในสภาพแวดล้อมที่สามารถที่จะโต้ตอบกันได้อย่างทันทีทันใด เช่นในห้องสนทนาของเว็บไซต์ที่เปิดให้บริการต่าง ๆ รู้จักการฝากข้อความไว้บนกระดานข่าวไม่ว่าจะเป็นข้อข้องใจ สิ่งที่ยสงสัย หรือค้นหาผู้สนใจร่วมกันในด้านต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้มีวิวัฒนาการในการใช้ไม่ว่าจะเป็นเนื้อหาที่ปรากฏวิธีการทำให้เนื้อความที่ปรากฏเป็นที่น่าสนใจ วิธีการนำเสนอตัวให้เป็นที่สนใจของผู้อื่น

หากจะเปรียบเทียบ สิ่งที่เกิดขึ้นก่อนไดอารี่ออนไลน์ และมีความคล้ายกันในลักษณะของการใช้งาน ที่น่าสนใจ ได้แก่ กระดานสนทนาหรือห้องสนทนา (Chat Room) และ กระดานข่าว (Web board) ในมิติด้านการสื่อสารตามกรอบ S M C R แล้ว จะพบได้ว่ามีความเหมือน และต่างกันดังนี้

	ไดอารีออนไลน์(Diary Online)	กระดานข่าว (Web board)	ห้องสนทนา(Chat Room)
ผู้ส่งสาร	ผู้บันทึก ซึ่งจำเป็นที่จะต้องเข้าสู่ระบบสมาชิกของเว็บไซต์นั้น ๆ	ผู้โพสต์กระทู้ ไม่จำเป็นต้องเข้าสู่ระบบสมาชิกก็ได้ตามแต่เงื่อนไขของแต่ละเว็บไซต์ที่ให้บริการ	ผู้เข้าใช้บริการห้องสนทนานั้น ๆ โดยมากต้องเข้าสู่ระบบสมาชิกของเว็บไซต์นั้น ๆ ก่อน
ผู้รับสาร	ไม่จำเพาะเจาะจง แต่รู้ว่ามีคนอื่นมาอ่าน หากจะพิจารณาในแง่ของการเข้าถึงช่องทางการสื่อสาร ไม่จำเป็นต้องเข้าสู่ระบบสมาชิกของเว็บไซต์นั้น ๆ	ไม่จำเพาะเจาะจง แต่ผู้ที่เข้ามาเป็นผู้รับสารสื่อสารได้ตอบกันมักเป็นผู้ที่มีความสนใจร่วมกัน ไม่จำเป็นต้องเป็นสมาชิกของระบบสมาชิกเว็บไซต์ที่ให้บริการก็ได้	มักไม่จำเพาะเจาะจง แต่อยู่ภายใต้เงื่อนไขเกี่ยวกับการเข้าสู่ระบบเช่นเดียวกันกับผู้ส่งสาร
สาร	เป็นเรื่องราวของผู้ส่งสาร หรือเรื่องราวที่ผู้ส่งสารสนใจ มีลำดับชั้นหลากหลาย ตั้งแต่เรื่องทั่วไป ความคิดเห็น ขอความเห็น กระทั่งเรื่องที่มีคาดคิดว่าจะได้รับการเปิดเผย มีความหลากหลายไปในแต่ละวัน แต่ละบุคคลด้วย	เป็นเรื่องราวที่ผู้ส่งสารสนใจ หรือต้องการบอกเล่าต่อผู้อื่น ต้องการขอความคิดเห็น ต้องการหาคำตอบ ต้องการแนวร่วม เป็นต้น	เรื่องราวหลากหลายตามแต่จะชวนกันสนทนาไปในทางใด มีหลากหลายลักษณะความสนใจ ความต้องการ โดยจะมีการจัดหมวดหมู่ของความสนใจเอาไว้ให้โดยเว็บไซต์ที่ให้บริการ เช่น ห้องวัยเรียน, คุณหนูนอนดี, สาวออฟฟิศ เป็นต้น
ช่องทาง การสื่อสาร	เว็บไซต์ที่ให้บริการ ซึ่งต้องสมัครเข้าเป็นสมาชิกเป็นส่วนมาก	เว็บไซต์ทั่วไปที่ให้บริการ ซึ่งมีทั้งที่ต้องเป็นสมาชิกหรือไม่เป็นก็ได้	เว็บไซต์ทั่วไปที่มีการให้บริการโดยมากมักต้องเข้าสู่ระบบสมาชิกก่อนจึงจะเข้าไปพูดคุยในห้องสนทนาต่าง ๆ ได้

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบการสื่อสารที่เกิดขึ้นในไดอารีออนไลน์ กระดานข่าว (Web Board) และห้องสนทนา (Chat Room)

ไดอารีออนไลน์จึงเป็นวิวัฒนาการที่สร้างปรากฏการณ์ของการรวมตัวระหว่างสิ่งที่อยู่คนละขั้วเข้าด้วยกัน กล่าวคือ เรื่องส่วนตัวบนที่ส่วนรวม

สิ่งที่เป็นที่มา สาเหตุ ประเภทของเรื่องราวที่เกิดขึ้น รูปแบบการสื่อสารที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไร ใครที่สนใจใช้เทคโนโลยีการสื่อสารแบบนี้ เพื่ออะไร อย่างไร

ที่ได้กล่าวไปนั้นเป็นที่มาและเหตุผลที่ผู้วิจัย สนใจการศึกษาในเรื่องราวเกี่ยวกับ ไดอารีออนไลน์โดยเลือกไดอารีออนไลน์ในเว็บไซต์ catcha.co.th เป็นกรณีศึกษา อันเนื่องมาจากผู้ที่เข้ามาใช้บริการในเว็บไซด์นี้ มีความสม่ำเสมอในการบันทึกไดอารีอย่างต่อเนื่องและมีอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนสมาชิกที่ไม่แพ้เว็บไซด์ที่ให้บริการเกี่ยวกับการเขียนไดอารีโดยตรงอื่น ๆ เลย คือรายชื่อที่ปรากฏเป็นสมาชิกถึงปัจจุบันของไดอารีมีอยู่ถึง 600 กว่าคน อีกทั้งสมาชิกยังมีการเข้ามาบันทึกอยู่อย่างสม่ำเสมอแม้จะมีการเปลี่ยนแปลงชื่อบริการไปเป็นเอ็มเว็บไดอารี ก็ยังมีผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกในการบันทึกไดอารีออนไลน์เพิ่มมากขึ้น และผู้ที่เป็นสมาชิกเดิมก็ยังคงใช้บริการการบันทึกไดอารีออนไลน์อยู่อย่างสม่ำเสมอ และมีความหลากหลายของเรื่องราวที่บันทึก

2. คำถามนำวิจัย

1. ลักษณะของไดอารีออนไลน์เป็นอย่างไร
2. ผู้บันทึกมีรูปแบบการใช้ไดอารีออนไลน์เป็นอย่างไร
3. ไดอารีออนไลน์มีบทบาทอย่างไรบ้างต่อผู้บันทึก
4. "ความหมาย"ที่ซ่อนอยู่ในการเล่าเรื่องและเรื่องที่เล่าของไดอารีออนไลน์นั้น มีอะไรบ้าง อย่างไร

3. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงลักษณะของไดอารีออนไลน์
2. เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างรูปแบบการใช้ไดอารีออนไลน์กับไดอารีแบบเดิม
3. เพื่อศึกษาบทบาทของไดอารีออนไลน์ที่มีต่อผู้บันทึก
4. เพื่อศึกษาความหมายที่ซ่อนอยู่ใน "การเล่าเรื่อง" และ "เรื่องที่เล่า" ผ่านไดอารีออนไลน์นั้น มีอะไรบ้าง อย่างไร และเกี่ยวข้องกับผู้บันทึกอย่างไร

4. ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยจะศึกษาลักษณะเกี่ยวกับ ไดอารีออนไลน์โดยจะทำการเก็บข้อมูลจากการสังเกตเว็บไซต์ที่ให้บริการ ไดอารีออนไลน์โดยกำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่างจากเว็บไซต์ที่เป็นกรณีศึกษา คือ www.catcha.co.th โดยใช้การสังเกตด้านรูปแบบการใช้งาน ไดอารีออนไลน์และบทบาทที่ ไดอารีออนไลน์มีต่อผู้ใช้งาน โดยจะเก็บข้อมูลจากการขอสัมภาษณ์ในเชิงลึกกับตัวแทนของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ข้อมูลในการวิจัยตั้งแต่ 1 ธันวาคม 2545 ถึง 31 ธันวาคม 2545

ภาพที่ 3 : หน้า home page ของ catcha.co.th

5. ข้อสันนิษฐาน

1. ผู้บันทึกอาศัยธรรมชาติของสื่อประเภทอินเทอร์เน็ตเพื่อตอบสนองความต้องการเปิดเผยตนเองต่อผู้อื่นผ่านทางไดอารีออนไลน์
2. การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีทางการสื่อสารส่งผลกระทบต่อผู้บันทึกไดอารีปกติและเป็นแรงจูงใจให้ผู้บันทึกหันมาใช้ ไดอารีออนไลน์
3. ผู้บันทึกใช้ ไดอารีออนไลน์เพื่อตอบสนองความต้องการบางอย่างที่เป็นไปไม่ได้ในชีวิตจริงของผู้บันทึกแต่สามารถเกิดได้ในโลกเสมือนจริง (Virtual World)

6. นิยามศัพท์

การสื่อสารภายในตัวบุคคล (Intrapersonal Communication):

เป็นรูปแบบหนึ่งของกระบวนการสื่อสารที่เกิดขึ้นเฉพาะภายในตัวบุคคล เช่น การคิด การเขียน การอ่าน

การสื่อสารระหว่างบุคคล (inter communication) :

เป็นรูปแบบการสื่อสารที่บุคคลหนึ่งติดต่อกับบุคคลอื่น ๆ สามารถสังเกตเห็นได้ เช่น การพูดคุย สนทนาโต้ตอบระหว่างกัน เป็นลักษณะที่เป็นการสื่อสารสองทาง (Two ways Communication)

การสื่อสารโดยมีคอมพิวเตอร์เป็นสื่อกลาง (CMC-Computer Mediated Communication) :

เป็นการสื่อสารโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นตัวกลางเข้าสู่เครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ไดอารี (Diary):

พื้นที่บันทึกเรื่องราวต่างๆ ที่บุคคลแต่ละบุคคลต้องการจะเขียนเอาไว้เพื่อจุดประสงค์ต่าง ๆ เช่น การเตือนความจำ การระบายอารมณ์ความรู้สึก ข้อคิดเห็นในเรื่องราวต่าง ๆ เป็นเรื่องราวที่บุคคลนั้นสื่อสารกับตัวเองผ่านตัวหนังสือในสมุดบันทึกของเขา ซึ่งโดยปกติแล้วเรื่องราวบนไดอารีนั้นจะไม่ถูกเปิดเผยออกสู่สาธารณะ

ไดอารีออนไลน์ (Online diary):

พื้นที่บันทึกเรื่องราวต่างๆ ที่บุคคลแต่ละบุคคลต้องการจะเขียนเอาไว้เพื่อจุดประสงค์ต่าง ๆ เช่น การเตือนความจำ การระบายอารมณ์ความรู้สึก ข้อคิดเห็นในเรื่องราวต่าง ๆ ผ่านสื่อคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อในรูปแบบออนไลน์ เป็นเรื่องราวที่บุคคลนั้นสื่อสารกับตัวเองผ่านตัวหนังสือในไดอารีออนไลน์ของเขา ซึ่งผู้คนสามารถแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเนื้อหาไดอารีแต่ละวันได้

พื้นที่สาธารณะ (Public Sphere) :

พื้นที่ส่วนกลางสำหรับผู้คน ใช้ในการแสดงความคิดเห็น หรือค้นหาข้อมูลในเรื่องต่าง ๆ และเปิดกว้างสำหรับบุคคลทั่วไป

ไซเบอร์สเปซ (Cyberspace):

อาณาบริเวณเครือข่ายการสื่อสารทางคอมพิวเตอร์

อินเทอร์เน็ต (Internet):

ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ที่มาเชื่อมต่อกัน โดยมีเครือข่ายย่อยจำนวนมาก กระจายอยู่ในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ทำให้สามารถสื่อสารข้ามมิติของระยะทางและกาลเวลาได้

เว็บไซต์ (Website):

ที่อยู่ของข้อมูลข่าวสารใน www. ข้อมูลมีทั้งรูปภาพ (Graphic) ตัวอักษร (Text) เสียง (Sound) และภาพเคลื่อนไหว (Animation or Movie)

ข้อเสนอแนะ หรือ ข้อคิดเห็น (Comment):

การเสนอแนะ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาของไดอารีออนไลน์ที่เข้าไปอ่าน (เขียนหรือไม่เขียนก็ได้)

ผู้บันทึก (Diarist):

ผู้บันทึก ไดอารีออนไลน์

ความหมาย :

สิ่งที่พบได้จากการตีความส่วนต่าง ๆ ของเนื้อหาไดอารีออนไลน์ที่ปรากฏไม่ว่าจะเป็น ภาพ คำ การใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ

ลักษณะของไดอารีออนไลน์ :

สิ่งที่แสดงให้เห็นว่าไดอารีออนไลน์แตกต่างออกไปจากสิ่งต่าง ๆ ที่มีอยู่แล้ว เป็นสิ่งเฉพาะตัวที่แสดงถึงความเป็นไดอารีออนไลน์ โดยพิจารณาศึกษา 2 ด้านคือ

1. ลักษณะทางกายภาพ คือส่วนต่าง ๆ ที่มาประกอบเข้าเป็นไดอารีออนไลน์ที่สามารถสังเกตเห็นได้
2. ลักษณะด้านเนื้อหา คือเนื้อความของไดอารีออนไลน์ อันประกอบด้วย เนื้อหาของเรื่องที่เล่าผ่านไดอารีออนไลน์ วิธีการเล่าเรื่อง รวมไปถึงความหมายที่ซ่อนอยู่ในเรื่องราวนั้น

สิ่งที่พบเห็นได้จากการสังเกต และวิเคราะห์ไดอารีออนไลน์แล้วพบว่าเป็นสิ่งเฉพาะตัวที่ทำให้เกิดความเฉพาะตัวของไดอารีออนไลน์

รูปแบบการใช้ไดอารีออนไลน์ :

การนำไดอารีออนไลน์ไปใช้งานโดยผู้บันทึกและผู้ติดตามที่ขอเสนอแนะ โดยพิจารณาจาก วัตถุประสงค์ของการนำไดอารีออนไลน์ไปใช้ โอกาสที่ใช้ เมื่อเทียบกับไดอารีที่เป็นสมุดเล่ม

บทบาทของไดอารีออนไลน์ :

สิ่งที่ไดอารีออนไลน์สามารถตอบสนองของความต้องการของผู้ใช้ไดอารีออนไลน์ในด้านต่าง ๆ ได้

องค์ประกอบของไดอารีออนไลน์ :

ส่วนต่าง ๆ ที่มารวมกันแล้วเกิดเป็นไดอารีออนไลน์

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

คาดว่าข้อมูลที่ได้จากการศึกษาและผลจากงานวิจัยจะเป็นประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. เป็นประโยชน์ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาของเทคโนโลยีในด้านการสื่อสารกับการดำเนินชีวิต
2. ศึกษาแนวโน้มการใช้เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตในด้านการตอบสนองของความต้องการด้านต่าง ๆ ของผู้ใช้